

LUBELSKIE

10 031

1. Obiekt

CERKIEW GR.-KAT.p.w.Opieki Matki Bożej,ob.KOSCIÓŁ
filialny p.w.Niepok.Poczęcia NMP

M68/1

2. Czas powstania

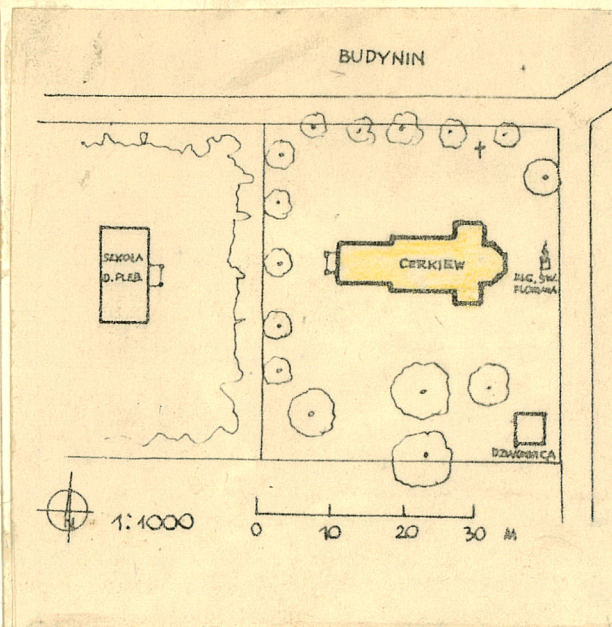
1887

3. Miejscowość

BUDYNIN

nr hipoteczny

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

BUDYNIN

p-ta 22-543 Chłopiatyn

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo zamojskie

gmina Ułhówek

pow. TOMASZÓW LUB.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo lubelskie

powiat Tomaszów Lubelski

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzym.-kat.Machnówek
p-ta 22-674 Machnów

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr A/31 data 18.4.1966

autor zdjęć J.Górak 1978
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów aut.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Autor nie znany. Cerkiew zbudowana w 1887 r. na miejscu poprzedniej, również drewnianej. Po 1944 r. opuszczona, w latach pięćdziesiątych przejęta na kościół filialny parafii rz.-kat. Machnówek. Cerkiew w Budyninie o zbliżonej wielkości prezbiterium, nawy i babińca, i prawie równej wysokości kopuł należy do charakterystycznej podgrupy cerkwi 3-kopułowych wyodrębniających się nową formą bryły i rozwiązań przestrzennych.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Cerkiew usytuowana w środku wsi, orientowana. Na cmentarzu cerkiewnym z resztkami zadrzewienia obok cerkwi stoi drewniana dzwonnica oraz kamienna figura św. Floriana. Dawne drewniane ogrodzenie cmentarza cerkiewnego było przykryte dwuspadowym daszkiem.

Cerkiew zbudowana z drewna sosnowego, konstrukcji wieńcowej. Posadowiona na ceglany fundament. Trójdzielna. Babiniec i nawa na planie kwadratów, prezbiterium zamknięte trójbocznie. Z obu stron prezbiterium kwadratowe zakrystie. Zręby wszystkich trzech części na równej wysokości, nad nimi osioboczne tamby na pendentywach przykryte osiopołaciowymi lekko wydłużonymi kopułami. Kopuły zwieńczone latarniami w formie barokizujących wieżyczek z prześwitami nad nawą i pozornymi nad babińcem i prezbiterium. Na ich hełmach żelazne krzyże. Z frontu ganek na dwóch słupach, nad nim osłona w rodzaju kurtyny z desek, z łukowym wycięciem od spodu. Nieco wyżej nad gankiem balkon /galeria/ na całej szerokości ściany, przykryty daszkiem o 3 połaciach wspartym na 4 słupkach, z barierką z desek. W środkowej części balkon podtrzymują przedłużone słupy ganku, skrajne boki ganku są wsparte na profilowanych konsolkach umocowanych w ścianie frontowej cerkwi. Cerkiew obiega dokoła zadaszenie na rysiach, przerwane w miejscu zakrystii i ganku. Nad zadaszeniem ściany oszalowane. Kopuły i daszki pokryte blachą. Cerkiew w Budyninie z nawą dłuższą i szerszą niewiele ponad 1 m od babińca i prezbiterium, z równymi wysokością zrębami poszczególnych części i o prawie równej wysokości kopułami, zalicza się do grupy cerkwi 3-kopułowych wyraźnie wyodrębniających się i tworzących nową formę nie znaną wcześniej na omawianych terenach. Wewnątrz cerkwi polichromia z 1892 r. z motywami figuralnymi i architektonicznymi. Zachowany ikonostas. Cerkiew ma instalację elektryczną.

14. Kubatura 1530 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 151 m ² pow.zabud.166 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne cerkiew gr.-kat.	17. Użytkowanie obecne kościół filialny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Przebieg prac remontowych nie znany, dokumentacji nie ma. Zmieniane było pokrycie gontowe na blaszane.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania cerkwi w zasadzie dobry. Niektóre fragmenty ścian wykazują nieznaczne zniszczenia powstałe wskutek próchnicy, zacieków i żerowania owadów. Konieczne jest niezwłoczne uzupełnienie oszklenia okien oraz zabezpieczenia latarni na kopułach.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Pożądane dokonanie przeglądu cerkwi i ustalenie technicznego stanu poszczególnych elementów. Ponieważ wykonano inwentaryzację jedynie elewacji należy koniecznie wykonać inwentaryzację wnętrza.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t. VIII woj. lubelskie, z. 6 pow. hrubieszowski, Warszawa 1964, s. 1-2 /oprac. T. Chrzanowski, M. Kornecki, J. Samek/.

R. Brykowski, Spalona cerkiew z Hulcza i grupa cerkwi tomaszowsko-hrubieszowskich /w:/Ochrona Zabytków XXVII:1974, nr. 1.

R. Brykowski, W sprawie zabytkowej drewnianej architektury cerkiewnej pow. Tomaszów Lub. /w:/Ochrona Zabytków XXV:1972, nr 4, il. 11.

I. J. Kamiński, Dziwny świątek przed chałupą, Kamena nr 8, 13.4.1969.

I. J. Kamiński, Z drewna powstały w proch się obróć, Kamena nr 14, 4.7.1971.

M. Kornecki, Cerkiewki drewniane w hrubieszowskim /w:/ Ziemia II:1957, nr 4.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Inwentaryzacja fotogrametryczna : Miejskie Przesięb.
Geodezyjne w Krakowie, 1973, 4 elewacje 1:50.

Fotografie: IS PAN
BDZ w Lublinie
BBi DZ w Zamościu

24. Uwagi różne

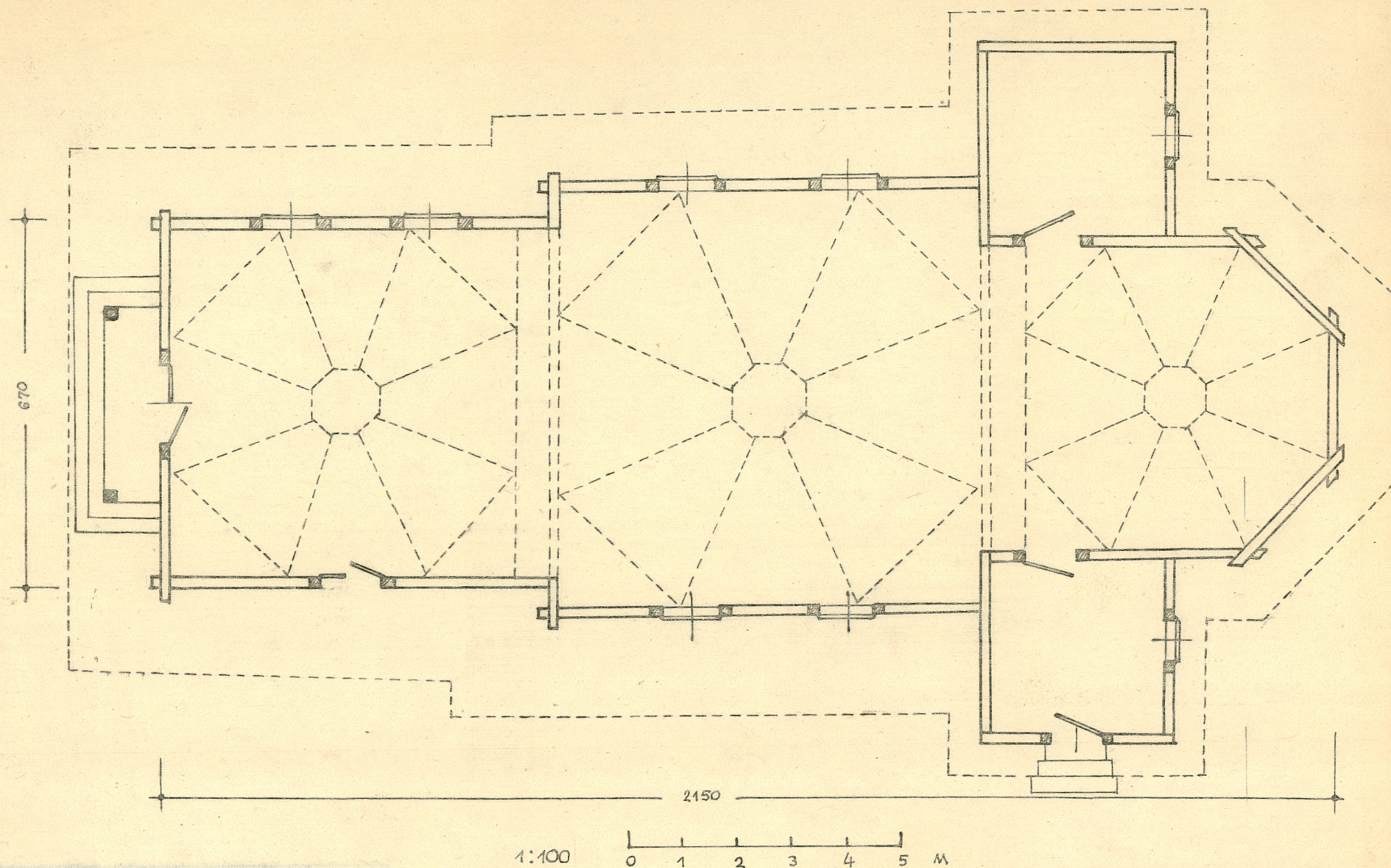
25. Wypełnił J. Górak, 1984

26. Sprawdził

1. Miejscowość **BUDYNIN**

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
CERKIEW GR.-KAT., ob. KOŚCIÓŁ

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
RZUT POZIOMY 1:100

Wkładkę założył:
1. Gorak, 1984

WG INWENT. FOTOGRAF. MIEJSK. PRAC. GEOD. W KRAKOWIE, 1973.

Miejsce przechowywania negatywów: **BBiDz. Zamiatim**